

Český telekomunikační úřad

ODBOR PRO SEVEROČESKOU OBLAST

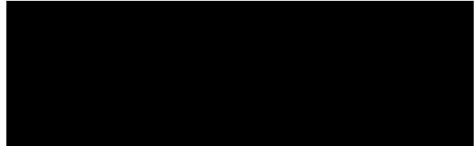
Mírové náměstí 3097/37, 400 01 Ústí nad Labem

TOTO ROZHODNUTÍ NABYLO
PRÁVNÍ MOCI dne 7. 5. 2015

Český telekomunikační úřad
Odbor pro severočeskou oblast dne 3.9.2020

JUDr. Jiří Vlasák, advokát
Jankovcova 1518/2
Praha 7 - Holešovice
170 00 Praha 7

Číslo jednací
ČTÚ-146 560/2010-635/III. vyř. - LiH

Ústí nad Labem
17.2.2012

Český telekomunikační úřad jako příslušný správní orgán podle § 10 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a podle § 129 odst. 1 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, vydává toto

rozhodnutí:

I. V řízení ve věci sporu o plnění povinnosti k peněžitému plnění za poskytnutou službu se návrhu společnosti T-Mobile Czech Republic a.s., se sídlem Tomíčkova 2144/1, 148 00 Praha, IČO 649 49 681, zastoupené JUDr. Jiřím Vlasákem, advokátem, se sídlem Jankovcova 1518/2, 170 00 Praha (dále jen „navrhovatel“), zn. 51401452, k uložení povinnosti účastníku telefonní stanice č. 739 615 518, kterým je [redacted] (dále jen „odpůrce“), uhradit dlužnou cenu za poskytnutou službu elektronických komunikací u telefonní stanice č. 739 615 518 ve výši 8 785,00 Kč s příslušenstvím za

faktura č.

**ve výši
(Kč)**

9308056420 – vyúčtování
smluvní pokuty

8785,00

nevyhovuje.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Dne 30. 11. 2010 bylo na návrh navrhovatele zahájeno správní řízení ve věci sporu o plnění povinnosti k peněžitému plnění za poskytnutou službu elektronických komunikací mezi navrhovatelem a odpůrcem u předmětné telefonní stanice č. 739 615 518.

Na podporu svých tvrzení, že odpůrce dluží navrhovateli částku v celkové výši 8 785,00 Kč a příslušenství, předložil navrhovatel správnímu orgánu podle § 52 správního řádu důkazy (doklady), kterými jsou: účastnická smlouva, vyúčtování smluvní pokuty.

Správní orgán vyrozuměl účastníky tohoto řízení dopisem ze dne 28. 11. 2011 o tom, že ve shora uvedené věci bylo zahájeno správní řízení a současně jím bylo v souladu s § 122 odst. 5 zákona o elektronických komunikacích správním orgánem umožněno seznámit se s podklady rozhodnutí.

Zásilka byla doručena odpůrci dne 12. 12. 2011 v souladu s příslušnými ustanoveními správního řádu prostřednictvím provozovatele poštovních služeb.

Správní orgán provedl a posoudil všechny předložené důkazní prostředky a dospěl k závěru, že navrhovatel uzavřel s odpůrcem na základě jeho objednávek ze dne 15. 8. 2006 Účastnickou smlouvu o poskytování služeb sítě T-Mobile (dále jen „Účastnická smlouva“) na dobu určitou (24 měsíců) pro číslo 739 615 518. Nedílnou součástí Účastnické smlouvy jsou Všeobecné podmínky a Ceník služeb (dále jen „Ceník“). Podle Účastnické smlouvy a v souladu se Všeobecnými podmínkami se navrhovatel zavázal poskytovat odpůrci služby a ten se zavázal za poskytování těchto služeb řádně platit ceny stanovené v souladu s platnými Ceníky.

Podle Účastnické smlouvy a v souladu s Všeobecnými podmínkami se navrhovatel zavázal poskytovat odpůrci služby elektronických komunikací a odpůrce se zavázal za poskytování těchto služeb řádně platit dohodnuté ceny podle platných Ceníků. Navrhovatel vystavoval odpůrci za poskytnuté služby pravidelná měsíční vyúčtování a zasílal je na adresu, kterou si odpůrce k tomuto účelu zvolil. Správní orgán má s ohledem na shora učiněná zjištění za prokázané, že odpůrce v průběhu trvání smluvního vztahu porušoval smluvní podmínky tím, že řádně a včas neplatil vyúčtování služeb, a navrhovatel proto oprávněně dle § 65 odst. 3 zákona o elektronických komunikacích ukončil smluvní vztah výpovědí.

Správní orgán se proto, pro posouzení oprávněnosti požadavku navrhovatele na zaplacení smluvní pokuty, zabýval výkladem ustanovení Účastnické smlouvy, jež upravují navrhovatelem požadovanou smluvní pokutu, tzn. výkladem čl. 8.2 Všeobecných podmínek účinných ode dne 1. 9. 2005 (dále jen „ujednání o smluvní pokutě“), z něhož vyplývá, že vznik nároku na smluvní pokutu byl vázán na ukončení smluvního vztahu – výpověď ze strany poskytovatele služeb elektronických komunikací (dále jen „poskytovatel“).

Podle § 544 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“) je účastník, který poruší smluvní povinnost, zavázán, sjednají-li strany pro případ porušení smluvní povinnosti smluvní pokutu, tuto pokutu zaplatit, i když oprávněnému účastníku porušením povinnosti nevznikne škoda.

Pokud jde o ujednání o smluvní pokutě, je správní orgán toho názoru, že je neplatné. Institut smluvní pokuty je podle § 544 až 545 občanského zákoníku institutem zajišťovacím a slouží pouze k zajištění splnění smluvní povinnosti. Jako takový se uplatňuje pouze v případech, kdy některá ze smluvních stran (některý z účastníků smluvního vztahu) poruší svou smluvní povinnost (svůj závazek ze smlouvy).

V předmětném ujednání o smluvní pokutě je však smluvní pokuta sjednána pro případ, kdy jedna ze smluvních stran, totiž poskytovatel, Účastnickou smlouvu vypoví nebo ukončí. Je tedy sjednána pro případ, kdy poskytovatel využije toliko svého práva daného Účastnickou smlouvou (může, nikoli musí, smlouvu vypovědět, záleží pouze na jeho vůli, nemá povinnost tak učinit a není podstatné z jakého důvodu), nikoli však pro případ, kdy jedna ze smluvních stran svou smluvní povinnost poruší.

Ukončení Účastnické smlouvy ze strany poskytovatele nelze považovat za porušení smluvní povinnosti odpůrce, a to bez ohledu na důvod ukončení. Jde pouze o výkon práva, s nímž nelze spojovat nárok na smluvní pokutu, která se, jak bylo řečeno již shora, uplatňuje pouze v případech, kdy některá ze stran poruší svou smluvní povinnost (viz § 544 odst. 1 občanského zákoníku). V ujednání o smluvní pokutě však takto smluvní pokuta, tj. v souladu s uvedenou zásadou (podmínkou), sjednána není. Není zde ujednání, které by stanovilo, že účastníka, tj. odpůrce stíhá sankce (ve formě smluvní pokuty) za porušení jeho konkrétní smluvní povinnosti (závazku). To znamená, že zde není ujednáno, že účastník je povinen zaplatit smluvní pokutu za porušení povinnosti dané mu Účastnickou smlouvou a určeno, za porušení které jeho povinnosti jej smluvní pokuta stíhá.

Povinnost zaplatit smluvní pokutu je zde účastníkovi stanovena v rozporu se shora uvedenou zásadou, resp. úpravou obsaženou v § 544 odst. 1 občanského zákoníku za to, že poskytovatel využívá toliko svého práva, totiž ukončit smluvní vztah výpovědí (byť z důvodu, kterým je porušení některé ze smluvních povinností účastníka). Smluvní pokuta je dle ujednání o smluvní pokutě stanovena nikoli za porušení povinnosti účastníka, tj. odpůrce, ale za ukončení popřípadě vypovězení smlouvy učiněné poskytovatelem.

Účastník se sice zavázal k trvání Účastnické smlouvy po určitou dobu, ale tento svůj závazek neporušil, Účastnickou smlouvu nevypověděl. V daném řízení je prokázáno, že porušil jiný svůj závazek, tj. platit ceny poskytnutých služeb ve lhůtě jejich splatnosti. Za porušení této povinnosti však smluvní pokuta dle ujednání o smluvní pokutě sjednána není. Toto opožděné placení, popř. neplacení cen služeb je pouze jedním z řady výpovědních důvodů, na jehož základě může poskytovatel Účastnickou smlouvu vypovědět.

To, zda poskytovatel vypoví Účastnickou smlouvu či nikoli, závisí plně na jeho vůli. V ujednání o smluvní pokutě je vznik nároku na smluvní pokutu na straně poskytovatele spojen s využitím jeho práva ukončit smlouvu. Smluvní pokuta, požadovaná navrhovatelem po odpůrci podle ujednání o smluvní pokutě, je požadovaná z důvodu ukončení Účastnické smlouvy poskytovatelem, což je nepřípustné. Smluvní pokuta by mohla být navrhovatelem po odpůrci požadována pouze pro případ porušení smluvní povinnosti (závazku) odpůrcem. Výpověď Účastnické smlouvy je právním úkonem učiněným poskytovatelem, nejedná se o úkon odpůrce. Je přitom irelevantní, z jakých důvodů došlo k ukončení smluvního vztahu poskytovatelem.

Podle § 39 občanského zákoníku je neplatný právní úkon, který svým obsahem nebo účelem odporuje zákonu nebo jej obchází anebo se přičí dobrým mravům. Neplatnost právního úkonu podle cit. ustanovení je absolutní neplatností. Absolutní neplatnost právního úkonu působí s ohledem na to, že je stanovena ve veřejném – obecném zájmu přímo ze zákona (ex lege), a to od počátku (ex tunc) a bez ohledu na to, zda se této neplatnosti někdo dovolal. Proto subjektivní občanská práva a občanskoprávní povinnosti z takto absolutně neplatného právního úkonu vůbec nevzniknou. Vztahuje-li se důvod neplatnosti jen na část právního úkonu, pak je podle § 41 občanského zákoníku neplatnou jen tato část, pokud z povahy právního úkonu nebo z jeho obsahu anebo z okolností za nichž k němu došlo, nevyplývá, že tuto část nelze oddělit od ostatního obsahu.

Správní orgán přitom k absolutní neplatnosti právního úkonu, s ohledem na shora vzpomenutý veřejný – obecný zájem, přihlíží i bez návrhu, tj. z úřední povinnosti.

Smluvní pokutu, resp. její úpravu uvedenou v ujednání o smluvní pokutě, proto správní orgán posoudil podle § 39 občanského zákoníku, za použití § 41 občanského zákoníku, s ohledem na shora uvedené a přijaté právní závěry, jako absolutně neplatnou. V daném případě se důvod neplatnosti, totiž, že právní úkon, resp. jeho obsah odporuje zákonu (viz § 544 odst. 1 občanského zákoníku), vztahuje pouze na část právního úkonu, přičemž jde o vadu právního úkonu, kterou lze oddělit od jeho ostatního obsahu, a proto je neplatná jen tato část právního úkonu, totiž ujednání o smluvní pokutě, a to přímo ze zákona (ex lege) a od počátku (ex tunc).

Kogentní ustanovení § 544 odst. 2 občanského zákoníku stanoví, že smluvní pokutu lze sjednat pouze písemně. Kogentní ustanovení § 40 odst. 2 občanského zákoníku stanoví, že písemně uzavřená dohoda může být změněna či zrušena pouze písemně a § 40 odst. 3 občanského zákoníku stanoví, že písemný právní úkon je platný, je-li podepsán jednajícím osobou. Pokud však dojde ke změně Všeobecných podmínek v průběhu trvání smluvního vztahu a dojde i ke změně ustanovení týkající se smluvní pokuty, tak k platné změně ujednání o smluvní pokutě je nutná písemná forma (např. dodatek smlouvy podepsaný oběma stranami, jehož nedílnou součástí budou nové Všeobecné podmínky). Ujednání o smluvní pokutě je dvoustranný právní úkon. Skutečnost, že smlouva o poskytování služeb elektronických komunikací se řídí režimem obchodního zákoníku, nemění nic na tom, že písemná forma pro změnu ustanovení o smluvní pokutě musí být zachována. Vztahy či instituty, které neupravuje obchodní zákoník či upravuje jen částečně, se řídí občanským zákoníkem. Umístěním smluvní pokuty do Všeobecných podmínek resp. jejich následnou jednostrannou změnou podle § 63 odst. 6 zákona o elektronických

komunikacích nelze obejít zákonný požadavek na písemnou formu sjednání smluvní pokuty. Navrhovatel nepředložil žádný důkaz, který by dokazoval, že došlo k platnému sjednání smluvní pokuty ve smyslu § 40 odst. 2, resp. § 544 odst. 2 občanského zákoníku.

V souladu s přijatými právními závěry se požadavku navrhovatele na zaplacení smluvní pokuty nevyhovuje, neboť tento nárok není po právu (právo na něj nevzniklo). Vzhledem k tomu, že nárok na zaplacení navrhovatelem uplatněné smluvní pokuty nevznikl, nevznikl ani nárok na zaplacení příslušenství této pohledávky.

Pro úplnost správní orgán odkazuje na pravomocné rozsudky Nejvyššího soudu, týkající se právě problematiky neplatně sjednané smluvní pokuty v případě, kdy je její vznik vázán na výkon práva – čj. 32 Odo 1113/2003 ze dne 30. 11. 2004 a 33 Odo 111/2004 ze dne 31. 8. 2004.

Podle § 129 odst. 4 zákona o elektronických komunikacích přiznává správní orgán účastníku řízení, který měl ve věci plný úspěch, náhradu nákladů řízení potřebných k účelnému uplatňování či bránění práva v plné výši proti účastníku řízení, který ve věci úspěch neměl. Měl-li účastník řízení ve věci úspěch jen částečný, může být náhrada nákladů poměrně rozdělena, popřípadě rozhodnuto, že žádný z účastníků řízení nemá na náhradu nákladů právo. I když měl účastník řízení ve věci úspěch jen částečný, může mu být přiznána plná náhrada nákladů řízení, měl-li neúspěch v poměrně nepatrné části.

Správní poplatek vyměřený podle sazebníku, příloha zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, položky 110 písmeno c), byl uhrazen navrhovatelem dne 1. 12. 2010.

Vzhledem k tomu, že navrhovatel nemá v daném řízení úspěch, když jeho požadavek na zaplacení smluvní pokuty s příslušenstvím byl zamítnut (viz věta I. výroku tohoto rozhodnutí), rozhodl správní orgán podle § 129 odst. 4, věta druhá zákona o elektronických komunikacích o náhradě nákladů řízení tak, jak je stanoveno ve větě II. výroku tohoto rozhodnutí. Správní orgán má přitom za prokázané, že odpůrci žádné náklady v souvislosti s bráněním práva nevznikly (odpůrce žádné náklady neuplatnil, ani jejich vznik neprokázal, nedoložil).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho doručení podat rozklad k předsedovi Rady Českého telekomunikačního úřadu, a to v počtu dvou stejnopisů na adresu Český telekomunikační úřad, Mírové náměstí 3097/37, 400 01 Ústí nad Labem, nebo do datové schránky Českého telekomunikačního úřadu: a9qaats.

Hana Lingerová v. r.
odborný referent

Otisk úředního razítka

Za správnost: Mgr. Jaroslav Doležal, 3. 9. 2020

Vypraveno dne: 17. 2. 2012